

„AZ EMLÉKEZET HELYEI” Középületek kritikai elemzése

Tárgyfelelős: Szabó Levente DLA egyetemi docens

A 2005-ben Marosi Bálint kollégámmal indítottuk útnak a közösségi épületek kritikai elemzésével foglalkozó választható tárgyat, amelyet 2018 februárjában hirdettük volna meg közösen 14. alkalommal.

E bő évtized alatt a kurzust (<http://www.kozep.bme.hu/kozepuletek-kritikai-elemzese/>) látogató közel ezer (!) hallgató nagyszerű munkát végzett: számos TDK- és OTDK-díjazott munka született a tárgy keretein belül írt dolgozatokból kifejlődve – és elsősorban Bálint áldozatos munkája nyomán – egy magyar kortárs építészeti gyűjtemény (<http://hazai.kozep.bme.hu>) és egy magyarra fordított, nemzetközi interjúkat, szövegeket összegyűjtő honlap (<http://olvaso.kozep.bme.hu>) jött létre az évek során.

A 2018-as kurzus alapvetően épít a megelőző évek módszertanára és célkitűzéseire, mégis, új keretek között kísérletezik. A félév „építészet és emlékezet” fogalompárjára épül, akár az előadásokra, akár meghívott előadók alkalmaira, akár a kiadott feladatokra gondolunk. Olyan munkákra fókuszálunk, amelyek szoros kapcsolatban vannak az építészetnek – sokszor annak határterületein megjelenő – emlékezetalkító eszközeivel, lehetőségeivel és erejével. Elsősorban az emlékezet helyeit fogjuk vizsgálni, mely fogalom alatt a konkrét emlékművektől, emlékhelyektől kezdve az emlékező épületekig vagy ideiglenes projektekig terjedő skálán belül a legkülönfélébb kortárs építészeti példákat fogjuk érinteni.

A félév során felváltva fogunk előadásokat hallgatni, helyszíni bejárásokon részt venni, vendégeket fogadni a témában és saját megírt szövegeket elemezni, értékelni a kurzus során több alkalommal – a tervezett tematika szerint.

A félév teljesítése két módon lehetséges:

- a) Előre megadott listából (vagy egyeztetett saját javaslat alapján) felkészülés 1-1 20. vagy 21. századi emlékhelyből, a kiadott template-ben történő dokumentálása és beadása emailen, valamint 20mpx20kép keretben előadás megtartása. Beadás legkésőbb április végén.
- b) Egyeztetett saját téma alapján féléves elemző tanulmány készítése a tárgy gazdag témakörén belül. A félév folyamán, de legkésőbb február végéig személyes konzultáció az órán kívül előre egyeztetett időpontban, prezentáció és vázlat beadása a szemináriumi alkalmon, még egy prezentáció azt követően, majd beadás június 10-ig emailen.

2017. január

Szabó Levente DLA
egyetemi docens

Az egyes órák helyszíne, programja és a határidők a következők:

DÁTUM	PROGRAM	HELYSZÍN(EK)	AZ ÓRA MENETE
febr. 6.	Bevezető	BME	- a félév menete - feladatok kiadása, megbeszélése
febr. 13.	Az emlékezet helyei	BME	előadás (SZL)
febr. 20.	-	-	(az óra elmarad)
febr. 27.	Kortárs hazai emlékhelyek	BME	Móricz Zs. Körtér, 1956 (Balázs Marcell és Pelle Zita), Dohány utca/Debrecen (Sugár Péter), Trefort-kert, Kálvin tér (Szabó Levente)
márc. 6.	Trauma és emlékezet: berlini példák	BME	előadó: Kerékgyártó Béla (BME)
márc. 13.	301-es parcella - az emlékezet terei, regiszterei	BME	előadó: György Péter (ELTE BTK Művészettudományi és Médiautató Intézet)
márc. 20.	-	-	(vázlatteví hét)
márc. 27.	emlékműséta	a Kossuth tértől a Trefort kertig	17.30-tól pontosan, találkozó a Kossuth téren, a sétát vezet: Szabó Levente
ápr. 3.	-	-	(tavaszi szünet)
ápr. 10.	szeminárium	BME	a tanulmányírást választók prezentációja és konzultációja
ápr. 17.	„Pecha Kucha_1”	BME	előadók a hallgatók, egy kiválasztott emlékhely bemutatása és elemzése, előtte gdocs-ban jelentkezés!
ápr. 24.	„Pecha Kucha_2”	BME	előadók a hallgatók, egy kiválasztott emlékhely bemutatása és elemzése, előtte gdocs-ban jelentkezés!
máj. 1.	-	-	(munkaszüneti nap)
máj. 8.	Nagy Imre emlékház meglátogatása	Órsó u. 43.	17.30-tól pontosan (!) Rajk László építész vezetésével (http://www.nagyimreemlekhaz.hu/hu/)

Az órák általában 17.15-kor kezdődnek, kivéve, ahol mást jelöltem meg!

Ajánlott irodalom:

- Aleida Assmann: Rossz közérzet az emlékezetkultúrában. Múlt és Jövő Kiadó 2016 (tanszéki könyvtárban megvan)
- Szabó Levente: Jel a kertben. Prekonceptiók, analógiák és ráismerések a Trefortkerti emlékmű elgondolása körül (<http://www.jelenkor.net/archivum/cikk/3074/jel-a-kertben>)
- James E. Young Az emlékezet szövege (http://www.multesjovo.hu/hu/aitdownloadablefiles/download/aitfile/aitfile_id/479/)
- Nádás Péter: Helyszínelés (<http://dia.jadox.pim.hu/jetspeed/displayXhtml?offset=1&origOffset=-1&docId=1181&secId=116379&limit=10&pageSet=1> és <http://mandarchiv.hu/cikk/1446/Helyszínelés>)
- Hannah Rozenberg: Remembering the Holocaust through Art and Architecture (<https://issuu.com/hannahrozenberg/docs/dissertation>)
- Rajk László: A Nagy Imre Emlékház új kiállításához (<http://epiteszforum.hu/a-nagy-imre-emlekhaz-uj-kiallitasahoz>)
- Póttó János: Nagy Imre emlékhelyei (<http://epiteszforum.hu/nagy-imre-emlekhelyei>)
- Kate Brown: Dispatches from Dystopia, Histories of places not yet forgotten